

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci **žalobce P. T.**, zastoupeného advokátem JUDr. Tomášem Plavcem se sídlem Rooseveltova 335, Chrudim IV, proti **žalované České správě sociálního zabezpečení se sídlem Křížová 25, Praha 5**, v řízení vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 32 Ca 149/2002, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 1. 2004, č. j. 32 Ca 149/2002 – 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna ustanoveného zástupce žalobce, advokáta JUDr. Tomáše Plavce, **s e u r č u j e** částkou 650 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal včas kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 1. 2004 č. j. 32 Ca 149/2002 - 34, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 7. 2002 a rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Z odůvodnění rozsudku krajského soudu se podává, že shora uvedeným rozhodnutím žalované byl žalobci podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), od 2. 8. 2002 odejmut částečný invalidní důchod, protože podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Chrudimi (dále jen „OSSZ“) ze dne 20. 6. 2002 žalobce již není částečně invalidní, neboť jeho zdravotní stav není dlouhodobě nepříznivý.

V opravném prostředku žalobce vyjádřil nesouhlas s tímto rozhodnutím. Poukázal na svůj zdravotní stav, který se nezlepšil. Po operaci keratokonu má stále 9 dioptrií

a minimálně dvakrát do roka má bloky v bederní páteři. Jelikož je nezaměstnaný, nepovažuje za nutné s těmito stále stejnými problémy chodit k lékaři. Poukázal na to, že před dvěma lety byl před posudkovou komisí MPSV v Ostravě jeho zdravotní stav ohodnocen na 40-50 % poklesu pracovní způsobilosti. Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí.

Krajský soud provedl důkaz posudkem lékařky OSSZ v Chrudimi ze dne 20. 6. 2002, kdy byla u žalobce provedena kontrolní lékařská prohlídka. Z posudku zjistil, že se u žalobce jedná o stav po keratoplastice levého oka, astigmatismus, anomální osobnost, stav po suicidálním pokusu v roce 1995, kolísavý algický vertebrogenní syndrom L páteře při skolióze a osteochondróze L5-SI a L4-5. Zdravotní stav žalobce byl zhodnocen tak, že již není dlouhodobě nepříznivý. Podle posudkového výroku žalobce již není nadále částečně invalidní podle § 44 zákona č. 155/1995 Sb., není ani plně invalidní podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb.

Na žádost soudu byl ve věci dne 14. 11. 2002 vypracován posudek posudkovou komisí MPSV v Hradci Králové. Tato posudková komise po vyhodnocení lékařské dokumentace, kterou měla k dispozici, považovala za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce stav po plastice rohovky levého oka pro keratokonus s lehkým snížením zrakové ostroty. Procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanovila podle kap. VII. odd. A, položky 11.1 přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. na 5 %. Dolní hranici procentního rozpětí zvolila pro minimální a dlouhodobě příznivě stabilizovaný oční nález. Uvedla, že postižení páteře s přiměřenými degenerativními změnami je posudkově nevýznamné. Pro užití § 6 odst. 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb. nezjistila posudkově významné skutečnosti. Posudková komise objasnila, že částečná invalidita žalobce byla posuzována posudkovou komisí MPSV v Ostravě dne 15. 9. 2000 s tím, že zdravotní stav žalobce byl posouzen jako těžká, léčení vzdorující forma jednostranného postižení oka se stanovením míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti ve výši 40 %. V tomto posudku však byla zcela pominuta plně zachovaná funkce zdravého oka a úspěšné operativní zákroky; psychiatrický stav včetně objektivně doloženého psychiatrického nálezu byl již normální. Posudková komise MPSV v Hradci Králové v závěru uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce nebyl plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., nebyl ani částečně invalidní podle §44 odst. 1 nebo 2 téhož zákona.

Krajský soud provedl důkaz spisem sp.zn. 29 Ca 180/1999 téhož soudu, jehož součástí je i shora uvedený posudek posudkové komise MPSV v Ostravě ze dne 15. 9. 2000, na jehož základě byl žalobci zpětně od 30. 7. 1998 přiznán částečný invalidní důchod.

Vzhledem k výhradám žalobce proti posudku posudkové komise MPSV v Hradci Králové ze dne 14. 11. 2002 byl na žádost soudu vypracován doplňující posudek této komise. Komise setrvala na svém původním posudku.

Z důvodu objektivního posouzení zdravotního stavu žalobce byl k žádosti soudu vypracován dne 30. 9. 2003 posudek posudkové komise MPSV v Ostravě. Tato komise za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí považovala stav po dvou operacích levého oka pro keratokonus s těžkou poruchou naturálního visu levého oka při zachované dobré zrakové funkci pravého oka, který hodnotila podle kap. VII. odd. A, položky 7, písm. a) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. s mírou poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti ve výši 20 %. Dolní hranici procentního rozpětí stanovila s ohledem na dostatečně dlouhou adaptaci vidění po poslední operaci, když další odchylky zdravotního stavu podstatněji nesnižují pracovní potenciál žalobce. Komise odůvodnila, že její posudkový závěr se liší jak od posudku lékaře OSSZ, který zdravotní stav žalobce nepovažoval za dlouhodobě nepříznivý, tak od posudku posudkové komise MPSV v Hradci Králové ze dne 14. 11. 2002. Tento posudek podle názoru posudkové komise v Ostravě nevzal v úvahu nesnesitelnost korekce optické vady levého oka

brýlemi (při rozdílu 10 dioptrií mezi oběma očima), pro kterou je nutno hodnotit žalobce jako prakticky jednookého s dobrou funkcí pravého oka.

Tato komise se vyjádřila i k posudku posudkové komise MPSV v Ostravě ze dne 15. 9. 2000, která žalobce uznala částečně invalidním podle kap. VII. Odd. A, položka 11.3., písm. a) vyhlášky č. 285/1995 Sb. se stanovením míry poklesu soustavné výdělečné činnosti ve výši 40 %. Komise s tímto hodnocením vyjádřila nesouhlas, neboť v této době nešlo o těžké, vleklé floridní onemocnění, které by vyžadovalo aktuální léčení nebo vzdorovalo léčení. Komise vyslovila názor, že po druhé operaci oka byl již stav stabilní, avšak se zanecháním závažné poruchy naturální zrakové funkce operovaného oka. Zdravotní stav žalobce měl být hodnocen podle pol. 7, písm. a), kap. VII. Odd. A přílohy č. 2 vyhlášky č. 285/1995 Sb. a proto uznání částečné invalidity považuje za posudkový omyl.

Krajský soud vycházel při svém rozhodování z provedených posudků. Obě posudkové komise se shodly v posudkovém závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce nebyl částečně invalidní; liší se však v hodnocení zdravotního postižení žalobce podle přílohy č. 2 vyhlášky č. 285/1995 Sb. a ve stanovení míry poklesu schopnosti jeho výdělečné činnosti. Soud se opřel o posudek posudkové komise MPSV Ostrava, jehož závěry jsou výše citovány. Soud uvedl, že v případě odnětí dávky, kdy dochází k zásahu do ekonomické sféry účastníka, je pak pro soud rozhodující řádné odůvodnění odnětí dávky, které je zpravidla dáno zlepšením zdravotního stavu nebo jeho stabilizací. V projednávané věci posudková komise MPSV v Ostravě uvedla a odůvodnila, že u žalobce byl v rozhodném období oční nález stabilizován a jeho zdravotní stav neodpovídá částečné invaliditě.

Krajský soud vzal za prokázané, že žalobce v době vydání napadeného rozhodnutí nespĺňoval podmínky částečné invalidity a proto žalobu (původně ještě opravný prostředek) zamítl.

V kasační stížnosti je tvrzeno, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, a že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, a že pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit (§ 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“).

Žalobce namítl, že i přes poměrně obsáhlé znalecké dokazování ani žalovaný, ani soud v přezkumném řízení spolehlivě nezjistily jeho skutečný zdravotní stav. Krajský soud nehodnotil dostatečně tu skutečnost, že od posledního rozhodnutí ve věci se zdravotní stav žalobce nezměnil k lepšímu. Podle vyjádření posudkových komisí je tento zdravotní stav stabilní, žalobce jej pocítuje spíše jako zhoršující se. Tvrzení, že při předchozím rozhodnutí (věc sp.zn. 29 Ca 180/99 Krajského soudu v Hradci Králové) došlo k posudkovému omylu, je ve skutečnosti nepřipustnou změnou dřívějšího pravomocného rozhodnutí.

Žalobce dále namítl, že soud sice měl vycházet z lékařských posudků, ale v jejich rámci měl vlastní úvahou hodnotit jeho zdravotní stav. Soud se neměl spokojit s procentním vyčíslením poklesu výdělečných schopností žalobce, jak to učinily posudkové komise, ale měl na základě zjištění zdravotního stavu žalobce sám tuto okolnost posoudit.

Žalobce dále poukázal na to, že levém oku má 10 dioptrií, prakticky na něj nevidí, vadí mu stres a zátěž. Je absolventem střední průmyslové školy strojnické, uplatnění v oboru vyžaduje zdravé oči a možnost jejich namáhání. Právě vzhledem ke svému zdravotnímu postižení není již dlouhodobě schopen vykonávat jakoukoli práci. Pokud by vůbec nějakou práci našel, musel by vykonávat práci nekvalifikovanou, nenáročnou psychicky i fyzicky. Tím je dán výrazný pokles jeho výdělečných schopností.

Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Žalobce se mylí, jestliže tvrdí, že ve věci bylo provedeno znalecké dokazování.

V řízení o přezkoumání rozhodnutí žalované o odnětí částečného invalidního důchodu, tedy dávky důchodového pojištění podmíněné zdravotním stavem, si krajský soud vyžádal posouzení zdravotního stavu žalobce od Ministerstva práce a sociálních věcí, které jej učinilo prostřednictvím svých orgánů – posudkových komisí se sídlem v Hradci Králové a v Ostravě. Krajský soud tedy postupoval podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Soud nemá odborné znalosti potřebné k tomu, aby v rámci podaných posudků sám, vlastní úvahou, hodnotil zdravotní stav žalobce, či aby na základě zjištění zdravotního stavu žalobce sám posoudil procentní vyčíslení poklesu jeho výdělečných schopností.

Soud podané posudky hodnotí jednotlivě i v souhrnu s ostatními důkazy a ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného (§ 77 odst. 2 věta druhá s. ř. s.). Krajský soud tak učinil a pokud se přiklonil k posudku posudkové komise MPSV v Ostravě a tento závěr řádně odůvodnil, postupoval v souladu se zákonem. Lze uzavřít, že zdravotní stav žalobce byl v řízení objektivně zjištěn.

Nutno vzít v úvahu, že podle § 44 odst. 1 věta první zákona č. 155/1995 Sb., pojištěnec je částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %. Z obou posudků, které byly v řízení provedeny, je nepochybné, že žalobcův pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti se ani zdaleka neblížil požadovaným nejméně 33 %.

Nejvyšší správní soud nemá důvod žalobci nevěřit, pokud tvrdí obtíže se získáním zaměstnání. Tato situace je však způsobena stavem na trhu práce v České republice.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proto jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a proto mu právo na náhradu nákladů řízení nelze přiznat. Žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší ze zákona.

Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 3. 2004 č. j. 32 Ca 149/2002 - 55 byl žalobci k jeho žádosti ustanoven pro řízení o kasační stížnosti zástupce – advokát JUDr. Tomáš Plavec. V tomto případě platí odměnu za zastupování a hotové výdaje zástupce stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.).

Odměna advokáta byla určena částkou 500 Kč, a to za dva úkony právní služby po 250 Kč [§ 9 odst. 3 písm. f), § 9 odst. 2 advokátního tarifu]. Náhrada hotových výdajů byla určena částkou 150 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Částka celkem 650 Kč bude zástupci zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu